

OSAVUOSIKATSAUS 2/2019

MAANKÄYTTÖ, RAKENTAMINEN JA YMPÄRISTÖ

Sisältö

14 Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	2
Talousarvion toteutuminen 2019	2
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset.....	3
Investoinnit	5
91 Rakentaminen	5
91 1 Uudisrakentaminen.....	5
91 2 Korjausrakentaminen.....	6
91 3 Vuokra- ja osaketilat	7
93 Julkinen käyttöomaisuus.....	7
94 Irtain omaisuus.....	7
95 Kiinteä omaisuus	7
13 10 Marja-Vantaan ja keskusten kehittäminen -rahasto	8

14 Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö

Vantaan seuraava koko kaupungin yleiskaava laaditaan valtuustokauden aikana. Yleiskaavaehdotus tulee nähtäville vuoden 2020 alussa. Myönteisen erityiskohtelun ohjelman (MEK) toteuttaminen on alkanut. MEK-rahoituksella on muun muassa tehostettu viherhoitoa ja toteutettu katutaidetta sekä rakenteellista kunnossapitoa. Kaupunkipyöräjärjestelmä otettiin Vantaalla käyttöön kesäkuussa. Uuden Vantaan mukaista organisaatiota valmistellaan päätösten ja annetun aikataulun mukaisesti.

Talousarvion ennakoitaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti pois lukien maanmyyntivoitot, joiden ennustetaan alittavan talousarvion merkittävästi. Maankäyttösopimuksista saatavien tulojen ennustetaan ylittävän budjetin noin 2 milj. euroa. Investoinneissa rakentamisen ennakoitaan alittavan talousarvion noin 4 milj. euroa.

Talousarvion toteutuminen 2019

Talousarvion ennakoitaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti. Maanmyyntivoittojen tavoitetta ei saavuteta vuonna 2019. Kysyntäsuhdanteen huippu on ohitettu, joka heijastuu suoraan myös kaupungin tontinluovutuksiin ja niistä saataviin tuloihin. Maanmyyntivoittoja on toteutunut elokuun loppuun mennessä noin 5,7 milj. euroa. Tämän hetkinen ennuste 30 milj. euroa on vielä saavutettavissa, mutta siihen liittyy suuri epävarmuus. Maankäyttösopimusten tulojen ennustetaan ylittävän budjetin noin 2 milj. euroa.

Loppuvuoden arvioidaan sujuvan sekä tulojen että menojen osalta käyttösuunnitelman mukaisesti, mikäli loppusyksy ei ole runsasluminen. Haasteita toiminnalle asettavat mahdollinen polttoaineiden hinnan ja kaluston ylläpitokustannusten nousu. Käyttötalouksien ulkoisten vuokrien ja vastikkeiden ennustetaan toteutuvan noin 2 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Vastaavasti tilakeskuksen ulkoisten vuokratuottojen ennustetaan toteutuvan noin 2 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Nettotavoite toteutuu.

Kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana HSL:n operointikustannukset ovat alittamassa talousarvion, mutta junaliikenteen ja Vantaan sisäisen bussiliikenteen menot ovat toteutumassa budjetin mukaisesti vyöhykelippu-uudistuksesta huolimatta. HSL:n kokonaislipputulot ovat alustavien tietojen mukaan ylittämässä vuoden 2019 talousarvion ja vuoden 2018 toteutuneet lipputulot. Ennusteiden mukaan HSL on ylijäämäinen, ja sen vaikutukset Vantaalle selviävät loppuvuodesta.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

MEK-ohjelman investointeina on hankittu Hakunilaan ja Mikkolaan nopeusnäyttötauluja, ja Martinkyläntien ja Kivivuorentien suojatieylityksiä on muutettu esteettömiksi madaltamalla reunakiviä. Maratontien alikulkukäytäviin on tehty yhteisöllisiä maalauksia ja Sotungin koulun pysäkillä on hankittu uusi pysäkkikatos. Kaikilla ohjelman alueilla on toteutettu katutaidekohteita, joihin osaan liittyy laajaa vuorovaikutusta ja osallistamista. Myös huumevieroitussyksikön kanssa sovitut neularoskikset on hankittu.

MATTI-hankkeessa on edetty julkaisun 2 hyväksymistestaukseen julkisen kaupunkitilan suunnittelun, kunnossapidon sekä lupa- ja valvontatoimintojen osalta. Käyttöönotto on vielä vuoden 2019 puolella. Sitä ennen järjestetään loppukäyttäjäkoulutukset loka-marraskuun aikana. Kaupunkisuunnittelussa on vuosineljänneksen aikana siirrytty käyttämään MATTI-tietojärjestelmää kaikessa kaavoitukseen liittyvässä työssä. Hyödyt näkyvät jo mm. työohjelmaa suunniteltaessa yksinkertaisempina prosessina.

Asuntorakentaminen on hiljentynyt viime vuosista etenkin Kivistön huiman rakentamistahdin osalta. Tänä vuonna valmistuu vielä arviolta 3 500 asuntoa. Pientalorakentaminen on edelleen viime vuosien tasolla 350 kpl/vuosi. Varasto-, liike- ja teollisuusrakentaminen on piristynyt. MAL-sopimuksessa annettua kerrosalaneliömetritavoitetta ei tulla saavuttamaan. Yleiskaava etenee aikataulussa luonnoksesta ehdotukseksi ja tulee nähtäville vuoden 2020 alussa.

Tilakeskuksen kehittämistoimet liittyvät ensisijaisesti strategian keskeisille osa-alueille kuten kiinteistöomaisuuden ja investointien hallintaan, energiatehokkuuteen, sisäilma-asioihin ja tilan käytön tehostamiseen. Rakennusten arvoa ja korjausvelkaa kuvaavat tunnusluvut ovat Vantaalla edelleen joukon parhaita kaupunkien välisessä vertailussa (Trellum korjausvelkaindeksi 2018), mikä on seurausta oikein kohdennetuista korjaustoimista ja hyvästä tilahallinnasta. Investointiohjelma on pysynyt kehyydessä ja hankekustannukset kurissa. Resurssiviisauden tiekartta ja sen rinnalle luotu johtamismalli ovat tuottamassa tuloksia, jotka johdattavat energiankulutusta oikeaan suuntaan kohti hiilineutraalisuutta. Sisäilma-asioita on edistetty kehittämällä ongelmakohteiden selvitysprosesseja, korjauskäytänteitä sekä ylläpidon ohjeistusta kuntien sisäilmaverkoston kanssa yhteistyössä. Smart & Clean sisäilma-kehittämiprojekti päättyi keväällä, mutta projektin aikana hankittujen ja kehitettyjen olosuhdeseurantajärjestelmien käyttöä jatketaan useissa kohteissa myös syksyllä. Tuoreimmassa kuntien välisessä kiinteistöjen tunnuslukuvertailussa Vantaan koulujen tilatehokkuus on paras ja päiväkodeissakin parhaimpien joukossa (KTI 2019).

Toimialan resurssiviisauden tiekartan toteutus suunnitelman toimenpiteiden edistymisestä raportoidaan johtoryhmälle sekä Ympäristövastuuraporttiin. Lisäksi keväällä hyväksyttiin Kiertotalouden edelläkävijä kunnat -hankkeeseen (CIRCWASTE) liittyvä kiertotalouden tiekartta, jonka tavoitteet tullaan sisällyttämään resurssiviisauden tiekarttaan. Kiertotaloutta edistämään käynnistettiin kesäkuussa vuoden 2022 loppuun jatkuva EU-rahoitteinen *Circular construction in regenerative cities* (CIRCulT) -hanke.

Ötökkä -teemavuoden lähiluonto-oppaat aloittivat työnsä huhtikuussa ja retkiä on järjestetty jo lähes 70. Teemavuoden aikana on järjestetty lisäksi mm. valokuvakilpailu, jonka tulokset julkaistaan syyskuussa.

Tapahtumien järjestäjille suunniteltu Tapahtuma-apuri on valmistunut. Apurin avulla tapahtuman järjestäjä saa muistilistan tarvitsemistaan luvista ja ilmoituksista sekä ohjeista. Ympäristökeskus toimii apurin omistajana ja vastaa sen päivittämisestä jatkossa. Apuri löytyy <https://tapahtuma-apuri.vantaa.fi/>.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala on mukana seuraavissa hankkeissa; 6Aika: Ilmastoviisaat taloyhtiöt, Asemakaavan muutoshakemusten sähköistäminen, IHKU – Infrahankkeiden kustannuslaskujärjestelmä- ja palveluallianssi, Kiinteistöhallinnan ohjausjärjestelmän kehitys, Konekeskus-sovellus, Liikennetiedon kehittäminen, MATTI (Maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä) -hanke, sekä Suomen kasvukäytävä. Hankkeista suurin osa on ict-hankkeita, joita tehdään tiiviissä yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Investoinnit

91 Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.11.2018 vuoden 2019 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 84,355 milj. euron määrärahan. 31.8.2019 investointimäärärahaa oli käytetty yhteensä noin 41 milj. euroa (49 %). Vuoden 2019 toimitilainvestointien ennuste on 80,2 milj. euroa, mikä alittaisi hyväksytyt määrärahat noin 4,2 milj. euroa. Alitus johtuu mm. hankkeiden viivästymisestä sekä siirroista seuraavalle budjettivuodelle. Alhaisen toteutumatilanteen vuoksi ennusteeseen sisältyy kuitenkin epävarmuutta.

91 1 Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten työohjelman mukaisten hankkeiden kustannusennuste on 47 milj. euroa, joka alittaa uudisrakentamisen investointimäärärahan n. 2,6 milj. euroa. Kustannusten alitus johtuu mm. Kaivoksen päiväkotihankkeen viivästymisestä, paviljonkihankkeiden kustannusten siirtymisestä käyttötalouteen sekä allianssihankkeiden Hämeenkylässä ja Rajatorpan koulut budjetin määrärahan allokoinnista.

Toisella osavuosisikatsausjaksolla (5-8/2019) valmistui tilakeskuksen määrärahoihin Aurinkokivi koulun II vaihe ja Hakunilan päiväkotitoimitilat. Rakennusvaiheissa olivat Hämeenkylässä uusi korvaava koulurakennus liikuntahalleineen, Rajatorpan uusi korvaava koulu- ja päivähoitorakennus, Tikkurilan päiväkotitoimitilat Neilikatilla, Veturin päiväkotitoimitilat ja Kaivoksen II päiväkotitoimitilat.

Suunnitteluvaiheissa olivat Leppäkorven koulun laajennus, Aviapoliksen kouluhanke (Atomi) sisältäen päivähoito- ja nuorisotiloja, Kivistön Ruusupuun päiväkotitoimitilat, Länsimäen päiväkotitoimitilat ja Uomarinteen päiväkotitoimitilat sekä urheilukenttien huoltorakennukset Korsoon, Martinlaaksoon ja Myyrmäkeen.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheissa oli seuraavia uudiskohteita: Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkotitoimitiloilla, Maatutkimuksen ja kaupunkimittauksen tukikohta, Varia Vehkalan toimitilat sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Resurssisivistä joidenkin hankkeiden tarveselvitys- hankesuunnitteluvaiheiden aloittaminen on viivästynyt.

Esiselvitysvaiheissa olivat kauppakeskus Isomyyrissä olevien kaupungin toimitilojen korvaavat toimitilat, Aviapoliksen kouluverkko, Kivistön päiväkotiverkko sekä Myyrmäen ja Martinlaakson alueiden päiväkotiverkkojen yhdistäminen.

Konserniyhtiöiden hankkeista valmistuivat VAV:n hanke Myyrmäen vanhustenkeskus sekä VTK:n hankkeista Ylästön II koulu lähiliikuntapaikkoineen ja Koivukylästä Hosantie 2:sta vuokrattujen kaupungin arkiston korvaavien tilojen muutostyöt.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena Tikkurilan keskustan uusien monitiloimistotilojen KVR-urakan kilpailutus oli valmisteluvaiheessa kaavamuutoksineen. Vanhan toimitalon purku-urakka oli kilpailutettu erikseen ja purkutöiden on määrä alkaa myöhemmin syksyllä.

Suunnitteluvaiheessa VAV:n hankkeista oli erityisryhmien asunto- ja palvelutiloja sisältävä Koisoniittyhanke Koivuhaassa.

Konserniyhtiöiden hankkeista Tikkurilan hyvinvointikeskuksen tarveselvitys on hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa 2018. Tarveselvitys viedään syksyllä tarkistuksen jälkeen kaupunginhallitukseen ja hankkeelle haetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä poikkeuslupa. Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarveselvitys on kh:n hyväksymä ja hankkeelle on saatu ministeriön poikkeuslupa. Molemmille hankkeille laaditaan hankesuunnitelma alkuvuonna 2020.

Kaupunkikonsernin ulkopuolelta vuokrattavat Korson ja Rajakylän paviljonkipäiväkodit valmistuivat tarkastelujaksolla. Koivukylästä vuokrattiin ja otettiin käyttöön alueen kirjastolle uudet tilat. Keimolanmäen paviljonkipäiväkoti- ja alakoulutilat olivat rakennusvaiheessa.

91 2 Korjausrakentaminen

Peruskorjaustyöohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan määräraharauksen n. 1,5 milj. euroa johtuen hankkeiden aikatauluviiveistä ja osin siirtymisestä seuraavalle budjettivuodelle.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistuivat Havukosken koulun perusparannus, Askiston koulun osittaiset peruskorjaustyöt, Vaskivuoren lukion ruokailutilojen muutostyöt sekä Hansin, Matarin ja Varistoniityn päiväkotien osittaiset peruskorjaukset ja 2018 tehdyn Kuusikon koulun osittaisen peruskorjaushankkeen osalta piha-alueen korjaukset.

Rakennusvaiheessa olivat Västersundomin koulun peruskorjaustyöt, allianssiurakan osana toteutettava Rajatorpan vanhan koulun 2. ja 3. kerroksen perusparannus sekä Jokiniemen päiväkodin osittainen peruskorjaus. Pihojen korjaus- ja muutostöitä oli meneillään Jokivarren ja Simonkylän kouluilla sekä Maarukan ja Vapaalan päiväkodeissa.

Koulujen korjaushankkeista suunnitteluvaiheessa olivat Leppäkorven koulun muutostyöt ja Ruusuvuoren koulun korjaustyöt. Lisäksi suunnitteluvaiheessa olivat kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaustyöt, Solkikujan päiväkodin osittaiset peruskorjaukset sekä Myyrinkodin muutostyöt. Pienempiä suunnittelukohteita kaudella olivat mm. Mikkolan Vega koulun korvaava lämmönjakohuone, Vantaan museon hissihanke, Patotien päiväkodin yläpohjakerjaustyö sekä virkistysalueiden Bjurs ja Palojärvi viemärointimuutokset ja Nikinmäen koulun lähiliikuntapaikka.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat mm. Jokiniemen ala-astekoulun, Kilterin koulun, Kytöpuiston koulun, Simonkallion koulun ja Nikinmäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt sekä Håkansbölen kartanoalueen päärakennuksen ja talousrakennusten korjaustyöt.

Sisäilmaongelmien korjaustöiden kustannuksia arvioidaan toteutuvan noin 5,0 milj. euroa.

91 3 Vuokra- ja osaketilat

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannuksia ennustetaan toteutuvan noin 2,2 milj. euroa eli lähes määrärahojen suuruisesti. Tarkastelujaksolla valmistui Koskikujan päiväkodin osittainen peruskorjaushanke. Rakennusvaiheessa olivat Håkansbölen päiväkodin pihakorjaustyöt ja Kielotie 13 korvaavien väistötilojen muutostyöt Tikkurilassa Asematie 6-10:ssä.

Konserniyhtiö VTK:n toimesta olivat käynnissä omistamansa Lumo-lukion nuorisotilan muutostyöt. Tilahallinnalla oli VTK:n kanssa meneillään selvitykset perhekeskuksen ja hammashoidon toimitilojen laajennus- ja muutostarpeista VTK:n omistamissa Korson ja Koivukylän alueen kiinteistöissä.

Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan budjetin mukaisesti.

93 Julkinen käyttöomaisuus

Infran rakennustyöt ovat kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana edenneet työohjelman mukaisesti ja talousarvion mukaisista määrärahoista on käytetty noin kaksi kolmannesta. Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Tikkurilantien ja Vantaankoskentie rakentaminen sekä Kvartsiraitin kattaminen Kivistön kaupunkikeskuksessa. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä kohteita ovat Lipstikanpuisto ja Ankkapuisto sekä urheilualueista Rekolan urheilukenttä ja Myyrmäen urheilupuisto. Yhteishankkeista Kehä III:n Askiston kohdan suunnittelu on edennyt odotetusti.

94 Irtain omaisuus

Irtaimen omaisuuden määrärahalla on hankittu kalustoa Varikolle sekä kalustettu Silkin uutta toimitilaa. Useimmat hankinnat ajoittuvat loppuvuoteen ja irtaimen omaisuuden investointien ennustetaan toteutuvan vuonna 2019 talousarvion mukaisesti.

95 Kiinteä omaisuus

Maanhankintaneuvotteluja on ollut runsaasti alkuvuoden aikana ja kuluvan vuoden aikana kaupungille on saatu hankittua jo 102 ha maa-alueita. Riippuen Kivistön asemakaavojen voimaantulosta, sitovien sopimusten ja muiden veloitteiden kautta tuleviin maahankintoihin voidaan joutua esittämään määrärahakorotusta vuoden 2019 aikana.

Esirakentaminen ja pilaantuneiden maiden kunnostaminen ovat edenneet hyvin alkuvuonna ja esimerkiksi Vehkalan suuri resurssiviisaasti toteutettu esirakentamiskohde saadaan päätökseen loppuvuoden aikana.

13 10 Marja-Vantaan ja keskusten kehittäminen -rahasto

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahastolla rahoitetaan Kivistön ja muiden keskusten kehittämistä, suunnittelua ja toteuttamista. Vuonna 2019 rahastosta on rahoitettu Kivistön, Keimolanmäen, Koivukylän, Aviapoliksen ja Myyrmäen aluemarkkinointia.

Rahaston investointimenoja on toteutunut noin 4,9 milj. euroa (tilanne 31.8.2019). Käynnissä olevia hankkeita ovat Tikkurilan jokirannan kehittäminen ja Tikkurilan pato sekä Kivistön Safiiriparkki ja Lincolnin aukio. Koivukylän keskustan taidehanketta on lisäksi täydennetty vuoden 2019 alussa.